

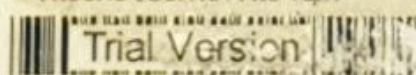

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA KẾ TOÁN
Chủ biên: PGS.TS. NGUYỄN MINH PHƯƠNG

Giáo trình

KẾ TOÁN QUẢN TRỊ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

Mã sách: *020400163

NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA KẾ TOÁN

Chủ biên: PGS. TS. NGUYỄN MINH PHƯƠNG

Giáo trình
KẾ TOÁN QUẢN TRỊ

NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH
Hà nội, 2004

Lời nói đầu

Kế toán là một bộ phận cấu thành quan trọng của hệ thống công cụ quản lý kinh tế, tài chính, có vai trò tích cực trong việc quản lý, điều hành và kiểm soát các hoạt động kinh tế. Với tư cách là công cụ quản lý kinh tế, tài chính - kế toán là một lĩnh vực gắn liền với hoạt động kinh tế, tài chính, đảm nhiệm tổ chức hệ thống thông tin có ích cho các quyết định kinh tế. Vì vậy, kế toán có vai trò đặc biệt quan trọng không chỉ với hoạt động tài chính Nhà nước, mà còn vô cùng cần thiết và quan trọng với hoạt động tài chính doanh nghiệp. Tuy nhiên, theo truyền thống đào tạo kế toán của nước ta từ trước đến nay thường chỉ quan tâm đến phần kế toán tài chính mà dường như không có khái niệm về kế toán quản trị; trong khi đó ở các nước như Mỹ, Anh, Pháp v.v... thì kế toán quản trị đã được hình thành và phát triển trong vài chục năm nay. Bởi vậy, để góp phần

cung cấp kiến thức kế toán một cách toàn diện cho các sinh viên học chuyên ngành kế toán, cũng như các ngành kinh tế khác, Khoa Kế toán Trường đại học Kinh tế Quốc dân đã tổ chức biên soạn giáo trình "Kế toán quản trị". Cuốn sách được biên soạn trên cơ sở tham khảo tài liệu trong nước và nước ngoài do PGS.TS. Nguyễn Minh Phương chủ biên với sự tham gia của nhiều giáo viên Khoa Kế toán.

Tập thể tác giả gồm:

1. PGS.TS. Đặng Thị Loan - Chương I và II
2. PGS.TS. Nguyễn Thị Đông - Chương V và VII
3. PGS.TS. Phạm Thị Gái - Chương VI, chương VIII và IX
4. PGS.TS. Nguyễn Minh Phương - Chương IV, chương X
5. GVC. Nguyễn Thanh Quý - Chương III

Mặc dù rất cố gắng, nhưng chắc chắn cuốn giáo trình không tránh khỏi những thiếu sót, chúng tôi rất mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc.

Xin chân thành cảm ơn.

KHOA KẾ TOÁN

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời nói đầu	3
Chương I. GIỚI THIỆU CHUNG VỀ KẾ TOÁN QUẢN TRỊ	5
I. Khái niệm và đối tượng của kế toán quản trị	5
II. So sánh kế toán quản trị và kế toán tài chính	12
Tóm tắt nội dung chương I	17
Chương II. PHÂN LOẠI CHI PHÍ, CÁC LOẠI GIÁ PHÍ	18
I. Phân loại chi phí theo chức năng hoạt động	18
II. Phân loại chi phí theo cách ứng xử của chi phí	27
III. Phân loại chi phí trong các báo cáo tài chính	35
IV. Các cách phân loại chi phí khác nhằm mục đích ra quyết định	38
V. Các loại giá phí	46
Tóm tắt nội dung chương II	53
Chương III. CÁC PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH CHI PHÍ	55
I. Phương pháp xác định chi phí theo công việc	56
II. Phương pháp xác định chi phí theo quá trình sản xuất	74
Tóm tắt nội dung chương III	101
Chương IV. CHI PHÍ TIÊU CHUẨN VÀ ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HIỆN	104
I. Khái niệm về chi phí tiêu chuẩn và tác dụng của hệ thống chi phí tiêu chuẩn	104
II. Phương pháp xây dựng định mức tiêu chuẩn	106
III. Xây dựng các định mức chi phí sản xuất	108

IV. Đánh giá kết quả thực hiện	115
Tóm tắt nội dung chương IV	128
Chương V. CÁC TRUNG TÂM PHÂN TÍCH VÀ PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN	130
I. Khái niệm và phân loại trung tâm (bộ phận) phân tích	130
II. Các khái niệm chi phí kết quả trong báo cáo bộ phận	132
III. Phân bổ chi phí của các bộ phận phục vụ	133
IV. Phân tích báo cáo bộ phận	144
V. Các phương pháp xác định chi phí và phân tích báo cáo bộ phận theo phương pháp xác định chi phí	147
Tóm tắt nội dung chương V	160
Chương VI. PHÂN TÍCH MỐI QUAN HỆ GIỮA CHI PHÍ - KHỐI LƯỢNG - LỢI NHUẬN	162
I. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến việc phân tích mối quan hệ giữa chi phí - khối lượng - lợi nhuận	162
II. Một số ứng dụng khi nghiên cứu mối quan hệ chi phí - khối lượng - lợi nhuận (C - V - P)	171
III. Phương pháp xác định điểm hoà vốn	176
IV. Phân tích điểm hoà vốn	180
Tóm tắt nội dung chương VI	186
Chương VII. LẬP DỰ TOÁN NGÂN SÁCH HOẠT ĐỘNG KINH DOANH	189
I. Khái quát chung về dự toán ngân sách	189
II. Lập dự toán ngân sách	196
Tóm tắt nội dung chương VII	215
Chương VIII. THÔNG TIN CỦA KẾ TOÁN QUẢN TRỊ VỚI VIỆC RA QUYẾT ĐỊNH NGẮN HẠN	217
I. Khái niệm quyết định ngắn hạn và tiêu chuẩn chọn quyết định ngắn hạn	217

II. Phân tích thông tin thích hợp cho việc ra quyết định	219
III. Ứng dụng khái niệm thông tin thích hợp trong việc ra quyết định ngắn hạn	226
Tóm tắt nội dung chương VIII	251
Chương IX. THÔNG TIN KẾ TOÁN QUẢN TRỊ CHO VIỆC RA QUYẾT ĐỊNH ĐẦU TƯ DÀI HẠN	254
I. Một số khái niệm có liên quan đến đầu tư dài hạn	254
II. Khái niệm và đặc điểm của vốn đầu tư dài hạn	259
III. Phương pháp giá trị thuần túy hiện tại và ứng dụng trong việc ra quyết định đầu tư	263
IV. Phương pháp tỷ lệ sinh lợi điều chỉnh theo thời gian	276
V. Những cách tính khác cho các quyết định về vốn đầu tư	279
Tóm tắt nội dung chương IX	308
Chương X. PHÂN TÍCH BÁO CÁO TÀI CHÍNH	310
I. Ý nghĩa và nội dung phân tích báo cáo tài chính	310
II. Đánh giá khái quát tình hình tài chính	318
III. Phân tích tình hình tài sản dự trữ và nguồn vốn lưu động để đảm bảo cho tài sản dự trữ	332
IV. Phân tích tình hình công nợ và khả năng thanh toán của doanh nghiệp	338
V. Phân tích tình hình đầu tư và cơ cấu vốn kinh doanh	344
VI. Phân tích hiệu quả sinh lợi của hoạt động kinh doanh	347
Tóm tắt nội dung chương X	355